

SUOMEN VIRON-INSTITUUTIN SÄÄTIÖ - STIFTELSEN FÖR FINLANDS INSTITUT I ESTLAND TOIMINTAKERTOMUS 2005

Suomen Viron-instituutin säätiö ylläpitää sääntöjensä mukaan Suomen Viron-instituuttia. Instituutin tehtävä on kehittää suomalais-virolaisia kulttuurisuhteita ja koulutusyhteistyötä, tiedottaa Suomesta sekä edistää Suomen ja Viron yhteyksiä yhteiskunta- ja elinkeinoelämän eri aloilla. Toimintavuosi oli säätiön kolmas-toista.

Säätiön toimielimet

Valtuuskunta

Sääntöjen mukaan säätiön toimintaa valvoo valtuuskunta, johon toimintavuotena ovat kuuluneet yliopistonlehtori Laura Assmuth, professori Pentti Leino, professori Erkki Pihkala, professori Kalervo Hovi, kirjastonjohtaja Henni Ilo-mäki, lehtori Liisa Elina Kujanpää, toimittaja Hannu Marttila, kirjailija Harri Raitis, asianajaja Eero Relas, lehtori Hannu Remes, kirjailija Juhani Salokannel, kulttuuritoimenjohtaja Lassi Saressalo, professori Jukka Sarjala, toiminnanjohtaja Markku Tanner, professori Paavo Uronen ja professori Jarmo Virmavirta. Puheenjohtajakseen valtuuskunta valitsi Pentti Leinon ja varapuheenjohtajikseen Erkki Pihkalan ja Paavo Urosen.

Toimintavuoden aikana valtuuskunta on pitänyt yhden kokouksen 21.4.2005.

Hallitus

Säätiön asioita hoitaa hallitus. Siihen kuuluvat sääntöjen mukaan opetusministeriön ja Tuglas-seuran kummankin erikseen nimeämä jäsen ja valtuuskunnan puheenjohtaja sekä 3–6 valtuuskunnan kolmivuotiskaudeksi valitsemaa jäsentä. Hallituksen jäsenet olivat toimintavuotena filosofian lisensiaatti Paula Sajavaara, kulttuuriasianneuvos Kimmo Aaltonen (opetusministeriö), professori Riho Grünthal, professori Pentti Leino, johtaja Lauri Ståhlberg, toimittaja Seija Wallius (Tuglas-seura) ja professori Seppo Zetterberg.

Puheenjohtajakseen hallitus valitsi Paula Sajavaaran ja varapuheenjohtajakseen Seija Walliuksen. Hallitus on kokoontunut kolme kertaa (14.3., 26.5., 3.10.2005). Kevään kokousmatka tehtiin Tarttoon 26.–27.5.2005. Hallituksen kevään kokousmatkan aikana pidettiin myös hallituksen ja instituutin henkilökunnan yhteinen kokous.

Suomen Viron-instituutin johtaja Jaana Vasama on ollut kutsuttuna läsnä sekä valtuuskunnan että hallituksen kokouksissa.

Säätiön luottamushenkilöille ei ole maksettu kokouspalkkioita. Matkakulut on korvattu laskun mukaan.

Tilintarkastajat

Säätiön tilintarkastajina ovat toimineet Mauri Savinainen (KHT) ja Timo Ihämäki (KHT) sekä varatilintarkastajina Erkki Ahokas ja Tom Turja (KHT).

Kirjanpitäjä, asiamies

Säätiön kirjanpitäjänä on ollut ekonomi Outi Rihkola (Machinator Oy). Säätiön sivutoimisena asiamiehenä on toiminut Juha Kääriäinen. Asiamies on vastannut instituutin juoksevista asioista Suomessa ja toiminut säätiön valtuuskunnan ja hallituksen kokouksissa sihteerinä.

Talous

Opetusministeriö myönsi säätiölle vuodelle 2005 käytettäväksi Suomen Viron-instituutin toimintaan 335 000 euroa. Lisäksi säätiö sai ministeriöltä 10 000 euroa käytettäväksi suomen kielen ja kulttuurin opetukseen.

Instituutti on saanut sponsoritukea lähinnä tilavuokrien osalta muun muassa seuraavilta tahoilta: Eesti Kirjanike Liit, Eesti Muusikaakadeemia, Eesti Rahva Muuseum, Eesti Rahvusraamatukogu, Tartu Linnaraamatukogu, Tartu Linnamuuseum, Tartu Tampere maja, Tartu ülikool, Tartu Kristlik Noortekodu, kahvila Café Anglais, kahvila Shakespeare, Tarton Lelumuseo. Kiertonäyttelyiden osalta instituutti on vastannut vain näyttelymateriaalien kuljetuskuluista.

Säätiön taloudellinen asema vuoden vaihteessa ilmenee oheisesta tuloslaskelmasta ja taseesta.

Toimitilat

Tallinnassa instituutti sijaitsee Viron kirjailijaliitolta vuokratussa tilassa osoitteessa Harju 1. Henkilökunnan työhuoneiden lisäksi 189 neliömetrin huoneistossa on kirjasto, lehtihuone, 10 hengen neuvotteluhuone sekä noin 40-paikkainen luentosali. Luentosalissa on erityisesti opiskelijoiden käyttöön tarkoitettu pääte, jossa on internetyhteys. Lisäksi salissa on tv- ja videolaitteet. Tartossa instituut-

ti sijaitsee niin ikään Viron kirjailijaliitolta vuokratussa tilassa osoitteessa Vane-muise 19. Henkilökunnan työhuoneiden lisäksi 75 neliömetrin huoneistossa on lukusali/kirjasto, jossa on yleisölle tarkoitettu internetyhteys, sekä kokous- ja ope-tustila, jossa asiakkaat voivat katsoa TV Finlandia ja videoita. Säätion instituutin johtajaa varten vuonna 2001 vuokraaman, osoitteessa Süda 11-11 (10118 Tallinn) sijaitsevan asunnon vuokrasopimus päättyi 31.12.2004. Säätiö vuokrasi 12.5.2005 alkaen asunnon osoitteesta Harju 1-25 (10146 Tallinn). Asunto toimii instituutin vierasasuntona.

Hankinnat

Tarton ja Tallinnan osastoille hankittiin toimintavuoden aikana digitaalika-merat.

Kirjasto

Instituutin kirjastoja Tallinnassa ja Tartossa on uusittu poistamalla vanhoja kirjoja ja hankkimalla kustantajilta uusia sekä lahjoituksina että ostamalla. Kus-tantamot ovat myöntäneet instituutin tilauksista alennuksen. Kokoelmasta pois-tetut teokset on lahjoitettu Tallinnassa virolaisille suomen kielen opettajille ja Tartossa kaupunginkirjaston pohjoismaisen kirjallisuuden osastolle.

Tallinnaan ja Tarttoon on tullut viisi suomalaista ja neljä virolaista päivälehtiä sekä yhteensä noin viisikymmentä suomalaista ja virolaista aikakauslehteä ja -kirjaa. Suomalaiset lehdet on saatu pääosin vapaakappaleina. Tartossa on jatkettu Suomea koskevien artikkelien arkistointia virolaisista päivälehdistä Postimees, Päevaleht, SL-Õhtuleht sekä viikkolehdistä Eesti Ekspress ja Sirp.

Kotisivut

Instituutin kotisivut osoitteessa www.finst.ee ovat toimivat ja ajan tasalla. Si-ivuilla on runsaasti linkkejä, ja tapahtuma-arkisto antaa kattavan kuvan instituutin toiminnasta. Sivuilta löytyvät tiedot myös instituutin ulkopuolella tapahtu-vasta Suomeen ja suomalaiseen kulttuuriin liittyvästä toiminnasta Virossa. Lisäksi sivuille on koottu linkit suomalaisessa mediassa julkaistuihin Viroa käsitteviin artikkeleihin ja uutisiin ja virolaisessa mediassa julkaistuihin Suomea koskeviin artikkeleihin ja uutisiin. Suomen Viron-instituutin internetsivustoa kehitetään ja päivitetään säännöllisesti. Vuonna 2005 sivuilla vieraili yhteensä 17 904 kävijää (16 460 käyntikertaa vuonna 2004).

Lahjoitukset ja yhteistyö

Molempiin kirjastoihin on saatu lahjoituksina kirjoja, äänilevyjä ja videoita. Kirjastoihin on saatu lahjoituksina myös suomalaiset päivälehdet sekä suuri osa suomalaisista aikakauslehdistä ja -kirjoista. Edellisvuosien tapaan on Tallinnaan saatu lahjoituksena Finlandia-palkintoehdokkaat ja voittajateos. Tarton osasto lahjoittaa edelliskuukauden Helsingin Sanomat ja Turun Sanomat edelleen Tarton yliopiston kirjastoon. Aiempien vuosien suomalaiset aikakauslehdet ja -kirjat lahjoitetaan Tarton yliopiston kirjastoon ja Tarton kaupunginkirjastoon.

Ohjelman järjestämisessä ovat talousvastuuta jakaneita yhteistyökumppaneita olleet mm. Adamson-Ericu Muuseum, Café Anglais, Center for International Mobility CIMO, Eesti Filmiarhiiv, Haridus- ja teadusministeerium, Eesti Ingerisoomlaste Liit, Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Kirjanike Liit, Eesti Kunstimuuseum, Eesti Muusikaakadeemia, Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus ENUT, Eesti Raadio, Eesti Rahva Muuseum, Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Sotsiaalministeerium, Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum, Eesti Kaitseministeerium, Eesti Ühingute Liit, Kiasma, Keilan kaupunki ja kunta, Kesälukioseura, Kustannusosakeyhtiö Otava, Liviko, Tarton yliopiston Narva Kolledž, Old Town Maestro's Hotell, Opetushallitus, Opetusministeriö, Sally Stuudio, Selkouutiset, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Suomen Kulttuurirahasto, Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskus, Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus, Suomen suurlähetystö Tallinnassa ja sen Tarton toimipiste, Sihtasutus Pro Narva, Sokos Hotel Viru, Suomen Kirjailijaliitto, Suomen työelämän infopiste Tallinnassa, Tallink Hotell, Tallinna Kanutiaia Noortemaja, Tallinna Pedagoogikaülikool, Tartu Maakonna Muuseum, Tampere Maja, Upsala Maja, Tartu Ülikool, Tartu Kunstimaja, Tartu Kunstimuuseum, Tartu Kutsehariduskeskus, Tartu Linnamuuseum, Tartu Rahvaülikool, Teater Vanemuine, Tuglas-seura, Turun ammatti-instituutti, kustantamo Tänapäev, Valgan kaupunki, Vanemuine-teatterin kahvila Shakespeare, kustantamo Varrak, Viljandi Linnaraamatukogu, Võrun kaupunki.

Ohjelmatoiminnassa ovat kulttuuriyhteistyötä tukeneet lähes kaikki suomalaiset ja virolaiset esiintyjät ja vieraat, jotka tavallisesti ovat esiintyneet tilaisuuksissa ilman palkkiota tai symbolisen palkkion voimin. Suomalais-virolaisten kulttuurisuhteiden kehittämisessä ovat yhteistyökumppaneita olleet muun muassa seuraavat laitokset, yhteisöt ja yritykset tai niitä edustavat henkilöt:

Eesti Akadeemiline Raamatukogu, Ateneumin taidemuseo, Baltic Times, Center for International Mobility CIMO, Eesti Ekspress, Eesti Ingerisoomlaste Liit, Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Kirjanike Liit, Eesti Kultuuriministeerium, Eesti Kunstimuuseum, Eesti Muusikaakadeemia, Eesti Kontsert, Eesti Kunstiakaadeemia, Eesti Lastekirjanduse Teabekeskus, Eesti Muinsuskaitse Selts, Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus ENUT, Eesti Päevaleht, Eesti Raadio, Eesti Raamat,

Eesti Rahva Muuseum, Eesti Rahvusraamatukogu ja Soome Saal, Eesti Soome Selts, Eesti Teatriliit, Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum, Eesti Televisioon, Elukiri, Elvan kaupunki, Emakeele Õpetajate Selts, Esittävän säveltaiteen edistämiskeskus ESEK, Estonia Selts, Euroopa Liidu Infokeskus, Fenno-Ugria, Finlands Festivals, Haridusministerium, Helsingin Sanomat, Helsingin yliopisto, Ingeri Maja, Jyväskylän yliopisto, Kaitseministerium, Kaleva, Kanal 2, Kansallisarkisto, Kauppalehti ja Kauppalehti Optio, Keilan kaupunki ja kunta, Kesälukioseura, elokuvateatteri Sõprus, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Kouvolan Sanomat, Kustannusosakeyhtiö Otava, Kustannusosakeyhtiö Tammi, Kymen Sanomat, Looming, Luovan Säveltaiteen Edistämisseätiö LUSES, Maanpuolustuskorkeakoulu, Marttaliitto ja Uudenmaan Martta-piiriliitto, Matkailun edistämiskeskus, Narva Keskraamatukogu, Nordic-koulutus, Pimedate Ööde Filmifestival, Põhjamaade Ministrite Nõukogu Infobüroo Tallinnassa ja Tartossa, Postimees, Rootsi Mihkli kirik, Sanoma-WSOY, sihtasutus Pro Narva, Sotahistoriallinen Seura, Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus, Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskus, Suomalais-virolainen liikemiesklubi SEKE, Suomen Akatemia, Suomen eduskunta, Suomen Elokuvasäätiö, Suomen elokuva-arkisto, Suomen evankeliluterilainen kirkko, Suomen Kansallisoppera, Suomen Kansanopistoyhdistys, Suomen Kirjailijaliitto, Suomen kirjastoseura, Suomen Nuorisokirjallisuuden Instituutti, Suomen Sinfoniaorkesterit ry, Suomen sotaveteraanien Viron osasto, Suomen työelämän infopiste Tallinnassa, Suomenpoikien veteraanilyhdistys, Suomen Yleisradio, taideyhdistys Pallas, Tallinna Kanutiaia Noortemaja, Tallinna Kinomaja, Tallinna Linnavalitsus, Tallinna Pedagoogikaülikool, Tallinna Poliitiliste Naisorganitsatsioonide Ümarlaud, Tallinna Soome kool, Tallinna Toomkirik, Tampere Maja, Tampereen yliopisto, Tartu Hugo Treffneri gümnaasium, Tartu Linnaraamatukogu, Tartu kunstikõrgkool, Tartu Ülikool, Tartu Ülikooli Ajaloomuuseum, Tartu Ülikooli raamatukogu, Tartu Lasteteater, Teater Vanemuine, Teater Varius, Tieteellisten seurain valtuuskunta, Turun yliopisto, Ungari Instituut, Uppsala Maja, Valga kultuuri- ja huvialakeskus, Vantaan kaupunki, kustantamo Varrak, Vikerraadio, Viljandi Kultuurikolledž, Viljandi muuseum, Virumaa Teataja, aikakauslehti Võšgorod, Õpetajate Leht, Äidinkielen opettajain liitto ry; lisäksi mm. Virossa toimivat ulkomaiset kulttuuri-instituutit sekä Elvan, Kuressaaren, Paiden, Rakveren, Valgan ja Võrun kirjastot.

Oman ohjelmatoimintansa ohella instituutti on perustamisestaan lähtien tukenut suomalaisen kulttuurin tuontia Viroon avustamalla erilaisten tilaisuuksien järjestäjiä ja yksittäisiä taiteilijoita tai muita esiintyjiä apurahoin tai päivärahoja tai matka- ja majoituskuluja maksamalla. Tartossa on tuettu myös vironnosprojekteja.

Henkilöstö

Instituutin johtajaksi valittiin 1.1.2005 alkaen kasvatustieteiden tohtori Jaana Vasama. Johtajan toimipaikkana on instituutin Tallinnan toimipiste. Muina toimihenkilöinä Tallinnassa ovat olleet kulttuurisihteerit Maimu Berg ja Milena Salonen, instituutin sihteeri Viia Väli ja toimistos sihteeri Kersti Kotkas. Salosen määräaikaista virkaa jatkettiin keväällä 2005 vuoden 2006 loppuun. Tarton osastossa ovat työskennelleet kulttuurisihteerit Järvi Lipasti ja Pertti Pyhtilä. Kulttuurisihteeri Lipasti oli 1.1.–31.5.2005 opintovapaalla, jona aikana hänen viransijaisenaan toimi Tarton osaston sihteeri Maarja Keba. Hänen viransijaisenaan toimi puolestaan Terje Kruusimaa.

Suomalaisen koulun oppilas Joonatan Kiviharju oli viikon TET-harjoittelussa Tarton toimipisteessä lokakuussa.

Henkilöstön koulutus

Instituutin koulutus- ja opintomatka tehtiin 17.–19.8.2005 Berliiniin. Matkalla tutustuttiin Suomen Berliinin-instituuttiin ja sen toimintaan, Suomen Saksan-suurlähetystöön sekä Viron Saksan-suurlähetystöön.

Henkilökunnan edustajat ovat osallistuneet seuraaviin koulutustilaisuuksiin:

Järvi Lipasti oli edelleen Tarton yliopiston kasvatustieteellisen tiedekunnan jatko-opiskelija, ammatillisen lisensiaattitutkimuksen aiheenaan Suomen Viron-instituutin järjestämä suomen kielen opettajien täydennyskoulutus Virossa. Lipasti oli opintovapaalla ja vaihto-opiskelijana 1.1.–31.5.2005 Jyväskylän yliopiston kielten laitoksella. Lisäksi Lipasti osallistui 3.–5.8.2005 Opetushallituksen järjestämille Suomi-koulujen opettajien koulutuspäiville ”Kieli opissa”.

Instituutin Tallinnan toimipisteen henkilökunta (Vasama, Salonen, Väli) aloitti 10.11. latvian kielen opinnot kielikoulu Generumin ja opettaja Niina Ojan johdolla. Alkeiskurssi jatkuu kevätkaudella 2006.

Toimintavuoden aikana henkilökunta on vierailut erilaisissa kulttuuritapahtumissa Suomessa. Instituutin henkilökunta on ottanut osaa myös erilaisiin Suomen ja Viron kulttuurisuhteiden kannalta keskeisiin Suomessa ja Virossa järjestettyihin seminaareihin, konferensseihin ja luentotilaisuuksiin.

Luottamustoimet

Kulttuurisihteeri Maimu Berg on Viron naisliiton kunniajäsen, Viron kirjailijaliiton hallituksen ja Viron journalistiliiton jäsen, Viron taidemuseon rakennus-

säätiön johtokunnan jäsen, Tallinnan yliopistoneuvoston jäsen, Viron kulttuurirahaston kirjallisuussäätiön jäsen, Viron julkisen sanan neuvoston jäsen. Berg on myös Ühiskondliku Lepingu Sihtasutuse kulttuuritoimikunnan sekä Tallinnan keskustan kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja Tallinnan kaupunginvaltuuston sekä Viron Kansanpuolueen valtuuston jäsen. Kulttuurisihteerit Järvi ja Lipasti on Viron äidinkielen seuran jäsen sekä Viron valtion tutkinto- ja kvalifikaatiokeskuksen opintosuunnitelmajaoston suomen kielen lautakunnan jäsen.

Vierailuja

Instituutissa on kuluneen vuoden aikana vierailut useita suomalaisia ja virolaisia ryhmiä, jolle henkilökunta on esitellyt instituutin historiaa, toimintaa ja rakennetta sekä kuluvan kauden ohjelmaa ja käynnissä olevia projekteja. Virolaisille ryhmille on lisäksi haluttaessa pidetty lyhyt esitelmä jostakin suomalaisen kulttuurin alueesta. Myös instituutissa vierailleille suomalaisryhmille, jotka yleensä koostuvat eri laitosten tai yhtiöiden työntekijöistä tai opiskelijoista, on aina pyritty järjestämään instituutin toiminnan esittely.

Palvelutoiminta

Instituutin Tallinnan ja Tarton toimipaikat ovat olleet yleisölle avoinna arkisin klo 10–16, Tartossa keskiviikkoisin klo 10–18. Muina aikoina ovet on pidetty auki sopimuksen mukaan.

Osa instituutin toiminnasta on tiedonvälitystä. Henkilökunta etsii ja välittää tietoa kulttuurin, koulutuksen sekä yhteiskunta- ja elinkeinoelämän eri aloilta. Henkilökunta vastaa erilaisiin puhelimitse, sähköpostitse, kirjeitse tai vierailujen yhteydessä esitettyihin Suomea koskeviin kysymyksiin. Instituutin henkilökunta avustaa myös tarvittaessa eri alojen suomalaisia edustajia erilaisten tapahtumien ja näyttelyiden järjestämisessä Viroon sekä kontaktien luomisessa paikallisiin toimijoihin. Tallinnassa ja Tartossa on lisäksi tarjolla maksuton internetyhteys. Myös instituutin ajan tasalla olevat kotisivut toimivat informaation lähteenä. Kotisivulta löytyy kuukausittain myös instituutin kuukauden ohjelma. Instituutin kulttuurisihteerit päivittävät tapahtumia suoraan mm. verkossa olevaan suurlähetystön tapahtumakalenteriin.

Oman palvelu- ja ohjelmatoimintansa ohella instituutti on yhteistyössä toisten osapuolten kanssa järjestänyt virolaiselle yleisölle erilaisia tilaisuuksia ja koulutusta. Lisäksi monet järjestöt, yhdistykset ja liikeyritykset ovat järjestäneet kokouksia, seminaareja ja luentotilaisuuksia instituutissa vuokratien sen tiloja ja palveluksia. Instituutin kirjastoja Tallinnassa ja Tartossa käyttävät opiskelijat ja

myös muut kiinnostuneet. Tallinnassa kirjastossa vierailevat muun muassa Tallinnan pedagogisen yliopiston opiskelijat ja Tarton kirjastossa Tarton yliopiston ja Tarton kansanopiston opiskelijat sekä Tarton suomalaisen koulun oppilaat. Sekä Tallinnan että Tarton kirjastoa käyttävät myös muiden paikallisten oppilaitosten opiskelijat, jotka valmistavat Suomeen ja suomalaiseen kulttuuriin liittyviä opinnäytteitä.

Suomen Viron-instituutin ohjelmatoiminta 2005

Yleiskatsaus ohjelmatoimintaan

Suomen Viron-instituutin toiminnan ytimenä ovat omissa tiloissa järjestettävät tilaisuudet, tapahtumat ja kokoontumiset sekä koulutus- ja näyttelytoiminta ja paikallisten ryhmien vierailut ja luentotilaisuudet. Instituutin ohjelmatoimintaan vaikuttavat virolaisen yhteiskunnan nopea muuttuminen sekä kulloinkin Virossa ajankohtaiset kysymykset, ongelma-alueet sekä Suomen ja Viron välisissä kulttuurisuhteissa painottuvat keskeiset teemat.

Vuoden keskeisiksi hallinnollisiksi asioiksi nousi johtajan vaihtuminen, organisaatiomuutokset ministeriössä sekä strategian laatiminen vuosille 2006–2010. Edellä mainittujen lisäksi instituutit perustivat oman yhdistyksen, johon myös Suomen Viron-instituutti liittyi jäseneksi. Lisäksi alettiin laatia henkilöstöohjelmaa.

Ohjelmiston keskeisinä toimintoina olivat lukuisat kirjaesittelyt, suomen kielen opettajien koulutustapahtumat sekä koulu- ja kasvatustieteiden asiantuntijoille pidetyt esitykset suomalaisen koulutusjärjestelmän eri aihepiireistä; lähes kaikki esitykset myös julkaistiin ammattialan lehdissä. Lisäksi toteutettiin Haridus-lehden kanssa yhteistyössä Suomen koulutusjärjestelmää esittelevä erikoisnumero. Näyttelyiden keskeisenä teemana oli esitellä suomalaisia kuvittajia virolaiselle yleisölle. Lisäksi instituutti esitteli suomalaista muotoilua laajalla Kalevala Korun näyttelyllä sekä Paola Suhosen tuotannolla. Musiikkitoiminnassa oli kaksi erityisteemaa: lastenmusiikki ja Sibeliuksen 140-vuotisjuhlapäivä. Konserttien lisäksi järjestettiin koulutustilaisuus virolaisille musiikin opettajille. Instituutti on ollut myös omalta osaltaan tukemassa suomalaisen rockmusiikin tunnettua Virossa.

Suomen Viron-instituutin tärkeimpiä tehtäviä on sen toiminta-aikana ollut suomen kielen aseman parantaminen ja virolaisten suomen kielen opettajien täydennyskoulutus Virossa. Toimintavuoden aikana instituutti järjesti suomenopettajille kaksi viikonloppuseminaaria. Kevätseminaari pidettiin Tallinnassa, syysseminaari Tartossa. Suomenopettajien kesäkurssi järjestettiin toimintavuotena poikkeuk-

sellisesti syksyllä, 25.–29.10.2005. Helsingissä järjestetyn kurssin tarkoituksena oli suomen kielen suullisen ja kirjallisen kielitaidon kehittämisen lisäksi luoda uusia kontakteja paikallisiin toimijoihin. Keväällä järjestettiin myös perinteinen Agricola-olympiadi Tartossa yhteistyössä Viron opetus- ja tiedeministeriön, Tarton yliopiston ja Tallinnan pedagogisen yliopiston kanssa, ja syksyllä vietettiin Aleksis Kiven päivää Tallinnassa. Lokakuussa 2004 luotu suomen kielen opettajien oma email-lista soome.opetajad@lists.ut.ee toimii edelleen aktiivisesti. Viron valtion tutkinto- ja kvalifikaatiokeskuksen opintosuunnitelmajaoston suomen kielen aineneuvoston kokoukset pidettiin vuonna 2005 Tarton osaston kokoustilassa.

Instituutin työntekijät ovat esiintyneet useissa tilaisuuksissa ja pitäneet kukin oman erityisalansa luentoja ja esitelmää. Suomen Viron-instituutin henkilökunta on tehnyt myös erilaisia suomalais-virolaisia kulttuurisuhteita koskevia käännöstöitä sekä tarvittaessa toiminut erilaisissa tilaisuuksissa tulkkina. Sekä johtaja että kulttuurisihteerit ovat myös kirjoittaneet sekä virolaisiin että suomalaisiin aika-kaus- ja sanomalehtiin.

Suomen Viron-instituutin ohjelmatoiminta kevätkaudella 2004

Tallinna

- 20.1. Instituutin uuden johtajan Jaana Vasaman ja instituutin yhteistyökumppaneiden tutustumisilta kirjailijaliiton salissa Tallinnassa.
- 25.1. Suomalaisarkkitehdit Jorma Mukala ja Teemu Kurkela esittäytyivät Rotermannin suolavarastossa.
- 26.–27.1. Erkki Toivasen kirjan *Õhtusel jalutuskäigul Euroopas* (kustantamo Varrak) esittely Tallinnan instituutissa ja Narvassa. Paikalla Erkki Toivanen ja kirjan kääntäjä Piret Saluri.
- 28.1. Kääntäjäklubin matka Rakveren teatteriin katsomaan Pirkko Saision näytelmää *Tundetud* (Tunnottomuus).
- 2.2. J. L. Runebergin päivä.. Yrjö Jylhän *Kiirastulen viroonnoksen Puhastustuli* (kustantamo Huma, jälkisanat Kai Laitinen) esittely. Paikalla kääntäjä Tiina Pappel.
- 9.2. Kirjan *Soome ja soomlased* esittely. Paikalla kirjan tekijät.
- 16.2. Suvi Ahola ja Matti Rönkä esittelivät uutta suomalaista kirjallisuutta Finlandia-ehdokkaista dekkareihin.
- 18.2. Vesa Tapio Valon esitelmä Suomen nykydramaturgiasta Pohjoismaiden draamapäivillä (18.–19.2.) Tallinnan kaupunginteatterissa. Katkelmia Rakveren teatterin produktiosta *Tundetud* (Pirkko Saisio).
- 22.2. ”Lasten kansallinen identiteetti ja minäkuva Suomessa ja Virossa” -seminaari, jossa luennoivat Osmo Virrankoski, John Smeds, Reet Liimets ja Tiiu Kuurme.

- 28.2. Kalevalan ja suomalaisen kulttuurin päivä. Leena Laulajaisen runosadun vironnoksen Loitsitud laegas (kustantamo Huma, kirjailijaesittely Milena Salonen) esittely kirjailijaliiton salissa. Paikalla Leena Laulajainen ja kääntäjä Leelo Tungal. Runoja kirjasta lukivat Heino Seljamaa (Teater Kohver) sekä Tallinnan Magdaleenan päiväkodin ja esikoulun lapset. Magdaleenan koulun lapset lauloivat suomalaisia lauluja opettaja Liilje Kotkasen johdolla.
- 1.3. Muuminäyttelyn 10-vuotisavajaiset ja Jaana Vasaman luento ”Laste kasvatus Soomes ja Eestis” Kihnussa.
- 5.–6.3. Suomenopettajien XXIV kevätpäivät Tallinnassa. Kirjailijaliiton salissa esiintyivät Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen kielitoimistosta erikoistutkija Eija-Riitta Grönros ja EU-kielenhuoltaja Aino Piehl sekä Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskuksen johtaja, professori Minna-Riitta Luukka. Suurlähetystön vastaanotolla palkittiin vuoden suomenopettajana Valve Rehema.
- 8.–9.3. Kansainvälinen naistenpäivä. Vieraana muotisuunnittelija Paola Suhonen.
Tallink-hotellissa nähtiin Suhosen muotinäytös sekä Viron Taideakatemian opiskelijoiden muotinäytös. Päivällä luento Viron Taideakatemiassa. Tapahtuman yhteistyökumppanina Viron Taideakatemia.
- 11.3. Suomalaisen musiikin viikolla teemana oli lastenmusiikki. Pentti Rasinkangas ja Ohilyöntiorkesteri esiintyivät duo-kokoonpanolla kahdessa konsertissa (Tallinna Ühisgümnaasium, Tallinna Teatri- ja Muusikamuuseum).
- 15.3. Viljandimaalla Kildun koulussa Herra Huu -esitys sekä Jaana Vasaman luento Suomen koulutusjärjestelmästä.
- 17.3. Kääntäjäklubi instituutissa. Vieraana Kristiina Dew.
- 6.–8.4. Suomalaisten, latvialaisten ja virolaisten runoilijoiden invaasio Virossa. Suomesta vieraina Saira Susiluoto, Sanna Karlström ja Joni Pyysalo. Yhteistyössä Viron kirjailijaliiton kanssa.
- 13.4. Herra Huu -esitys Mustjalan ja Kuressaaren kouluissa.
- 19.4. Kääntäjäklubi instituutissa. Vieraana dramaturgi, kääntäjä Ülev Aaloe Tallinnan kaupunginteatterista.
- 21.4. Kari Hotakaisen Juoksuhaudantie-romaanin vironnoksen Kaitsekraavitee (kustantamo Tänapäev) esittely instituutissa. Vieraana Kari Hotakainen.
- 22.4. Naapurivisa-konsertti Rock Caféssa. Suomalaisvieraana Viikate.
- 26.4. Aleksis Kivi -seminaari ”Seitse venda” Tartossa kirjailijaliiton salissa uuden käännöksen kunniaksi sekä kääntäjä Aivo Lõhmuksen (21.7.1950–28.3.2005) muistoa kunnioittaen. Vieraina Päivi Istala, Ilkka Malmberg, Esko Rahikainen, Rein Veidemann ja Rein Pöder.
- 12.5. Kalevala Korun Suomi koruna -tapahtumat. Instituutissa luentopäivä. Korusuunnittelusta ja korujen historiasta luennoivat Marja Usvasalo,

- Kirsti Doukas, Eve Otstavel ja Kadri Mälk sekä Miikka Westman. Kalevala Korun näyttely instituutissa sekä näyttely ja avajaiset Café Anglaisissa.
- 16.–18.5. Kiasman kiertokoulu Virossa. Work shop -kierros alkoi instituutista, jossa kiertokouluttajat Minna Raitmaa ja Päivi Venäläinen tapasivat virolaisia taidekouluttajia. Tallinnassa work shop nuorille (Kunstikeskus Sally Stuudio), Rakveressa kiertokoulun koulupäivä ja work shop oppilaille (Rakvere Gümnaasium) ja Tartossa work shop nuorille (Tartu Kunstimuuseum).
- 17.5. Henkinen Eurooppamme -sarjan avaaminen instituutissa. Vieraana Erkki Toivanen.
- 18.–21.5. Suomi-päivät Rakveressa yhteistyössä Suomen suurlähetystön kanssa. Instituutin ohjelmassa Rakveren kirjaston lastenosastolla Muuminäyttely ja Naantalin ”oikeiden” muumien haastattelu, lasten filmiklubi, Loitsitud laegas – Virpi Talvitie illustratsioonid -näyttely ja kirjaesittely kirjailija Leelo Tungran kanssa. Kirjailijatapaamisessa vieraana Sofi Oksanen ja kääntäjä Kaisu Lahikainen. Näyttelyt 10 pilku – soome kirjanike portreed ja Naine&Siga – Viivi ja Wagner. Lisäksi Kiasman kiertokoulun vierailu Rakveren lukiossa.
- 2.6. Tallinnan kevätkauden päätöskonsertti yhdessä Unkarin instituutin kanssa Mustpeade Majan salissa. Esiintyi RSO:n konserttimestari Zoltan Takacs.
- 29.6.–3.7. Viron ensimmäinen kansainvälinen posetiivareiden festivaali Tallinnassa. yhteistyössä Viron Teatri- ja muusikamuseumi sekä mm. Goethe Instituutin ja Ranskan-instituutin kanssa.

Tartto

- 7.2. Kirjaesittely Soome ja soomlased Tartossa.
- 8.2. Forselius-lukion Vello Saage -runokilpailu Tartossa.
- 10.2. Tutustumisilta uuden johtajan Jaana Vasaman ja instituutin yhteistyökumppaneiden kanssa yliopiston kahvilassa.
- 15.2. Suvi Ahola ja Matti Rönkä esittelivät uutta suomalaista kirjallisuutta Finlandia-ehdokkaista dekkareihin.
- 15.2. Viron luontosäätiön ELFin toiminnanjohtaja: Öljyntorjuntaopas Ölitörje käsiraamat valmis <http://www.finst.ee/wwf/index.htm>
- 26.2. Pibo on popp! -kilpailun julistaminen Koolitants-tapahtumassa.
- 1.3. Muuminäyttely 10 v -avajaiset Kihnussa. Tietokilpailu, piirroskilpailu virolaiseen Muumi-lehteen, esitelmät Tove Janssonista ja keskustelu kasvatuksesta lastenvanhempien kanssa.
- 8.3. Teemana naiskirjallisuus. Lea Rojolan kirjallisuusluento Läheisyyden löyhkä. Minän kirjoitusten buumi suomalaisessa kirjallisuudessa 1990-luvulla yhteistyössä Viron kirjallisuuden seuran kanssa.

- 18.3. Anne Lempisen kasvisruokakurssi Tarton ravintoloiden kokeille yhteistyössä Tarton ammattikoulutuskeskuksen kanssa.
- 1.–2.4. Valtakunnalliset äidinkielen opettajien päivät Tartossa. Arja Puikkonen, Jaana Vasaman esitelmä Keele ja kirjanduse õpetus Soomes (1.4.), yhteistyössä Helja Kirberin kanssa.
- 6.–8.4. Suomen, Viron ja Latvian runoilijoiden päivät Tallinnassa ja Tartossa.
- 8.4. Valtakunnallinen VIII Agricola-olympiadi Tartossa suomen kieltä opiskeleville lukiolaisille, SL:n 1. sihteerin Päivi Peltokosken vastaanotto. STT:n kirjeenvaihtajat paikalla
- 25.4. Pibo on popp! -näyttelyn avaaminen Tartossa osana Opiskelijoiden kevätpäiviä yhteistyössä Novitan ja Pirkka-lehden kanssa.
- 26.4. Aivo Lõhmusin uusi käännös Aleksis Kiven Seitsemästä veljeksestä, siihen liittyen seminaari Tartossa. Vieraina Päivi Istala, Ilkka Malmberg ja Esko Rahikainen sekä Rein Veidemann ja Rein Pöder.
- 28.4. J. G. Granö -ilta Villa Tammekannissa.
- 4.5. Eesti Spordiajaloo Seltsi seltsipäev Viron urheilumuseossa. Vieraana Jarkko Kemppi: Viron valtakunnalliset urheiluorganisaatiot 1918–1940.
- 19.5. Kiasman kiertokoulun vierailu Tartossa.
- 20.5. Vanemuise Kultuuritänav -festivaali: Kyykkäkisa, Suomen kuuluisimman pipomestarin Ville Lahtisen pipopaja ja näyttely Pibo on popp!. Parhaasta virolaisesta ”suvepibosta” palkittiin Andres Roostna. Novitan suomalaisedustajat vientijohtaja Annaliisa Ollila ja markkinointi- ja viestintäpäällikkö Susanne Ranta-Kiiski sekä virolaisedustaja Vaike Võisula jakoivat palkinnot.
- 20.5. Kulttuurien museon tutkija Ildikó Lehtinen ja Lönströmin museon johtaja Kati Kivimäki venäjänkielisessä suomalais-ugrilaisessa museologiaseminaarissa.
- 20.5. J. Karjalainen MAILAUL-festivaalilla yhteistyössä Ants Johansonin kanssa.
- 18.–21.5. Suurlähetystön Suomi-päivät Länsi-Virumaalla yhteistyössä instituutin kanssa. Öljyntorjuntaoppaan julkistaminen Kundassa yhteistyössä ELFin ja Suomen WWF:n kanssa).
- 26.–27.5. Filosofi Ilkka Niiniluodon Granö-luento ja Aula-luento Tartossa (prof. Sutrop, Endla Lõhkivi).
- 30.5.–3.6. Menüü-ohjelman nauhoitus Suomessa, kokit Jazz ja Rain Käärst. Instituutin aloitteesta suomalaisen kalan ja kalaruokien esittelyä 10 kesä-sunnuntain ohjelmissa yhteistyössä ALPI FILMin, MEKin kanssa.
- 7.–10.7. Instituutti mukana yhteistyössä Virolais-suomalaisissa tanssipidoissa.

Suomen viron-instituutin ohjelmatoiminta syyskaudella 2005

Tallinna

- 1.9. Suomalaisia aapisia -näyttelyn avajaiset Tallinnassa. Tallinna Akademiiline raamatukogu (näyttely avoinna 1.9.–3.10.2005).
- 4.–8.9. Suomalais-virolainen kääntäjäseminaari Käsmussa, yhteistyössä Viron kirjailijaliiton ja FILIn kanssa.
- 13.9. Suomalaisten kuvittajien näyttelysarjan avaaminen instituutissa. Naapurin Liisa ja muita kuvituksia. Kuvittaja Virpi Talvitie paikalla avajaisissa.
- 23.9. ”Kalevala ja Kalevipoeg: kansalliseeposten kääntäminen ja reseptio” -seminaari Tallinnassa yhteistyössä Ranskan, Unkarin ja Saksan instituuttien sekä Ruotsin suurlähetystön kanssa. Suomalaisena asiantuntijana Anu Laitila.
- 4.10. Suomalaisen koulutuksen teemailtapäivä kasvatusalan asiantuntijoille Tallinnassa. Vieraana Opettaja-lehden päätoimittaja Hannu Laakso-la.
- 10.10. Aleksis Kiven päivä. Max Jakobsonin kirjan Tilinpäätös esittely instituutissa.
- 11.10. Päivi Setälän kirjan Renessanssiajan nainen (kääntäjä Maimu Berg) esittely Mustpeade Majan salissa. Jüri Kuuskemaan esitelmä Tallinnan renessanssista, Rondellus-yhtyeen solistit.
- 14.10. Aleksis Kiven päivän ohjelma oppilaille. Lilleküla Gümnaasium.
- 18.10. Suomalaisten kuvittajien näyttelysarja jatkuu: Urpo ja Turpo 1987–2003, Jänis ja vanki 2005. Kuvittaja Jukka Lemmetty paikalla avajaisissa.
- 20.10. ”Kes joob rohkem” – Alkoholin ongelmakäyttöön liittyvä seminaari Viru-hotellissa. Esiintyivät yhdistyksen AVE (MTÜ Ühendus Alkoholivaba Eesti) toiminnanjohtaja Olev Remsu, ERSIn (Eesti-Rootsi Vaimse Tervise ja Suitsidoloogia Instituut) tutkija Kairi Kólves, Ene Tomberg (Tallinna Sotsiaali- ja Tervishoiuamet), Sininauhaliiton kehitysjohtaja Ari Inkinen, lääketieteen tohtori Mari Järvelaid, A-kliinikkasäätiön ylilääkäri Rauno Mäkelä. Seminaari päättyi paneelikeskusteluun, jonka alustajina toimivat Lauri Bekmann, Harri Kingo ja Maimu Berg. Seminaarin suojelijoina olivat presidenttien puoliset rouva Ingrid Rüütel ja tohtori Pertti Arajärvi.
- 20.10. Liisa Helmisen elokuvan Pelikaanimies ensi-ilta kutsuvieraille yhteistyössä Suomen suurlähetystön kanssa. Paikalla näyttelijä Kari Ketonen. Ensi-iltaan liittyen oli lapsille järjestetty mm. erilaisia kilpailuja lastenjulkaisuissa.

- 25.–29.10. Virolaisten suomen kielen opettajien koulutuspäivät Helsingissä.
- 4.II. Tanssija Tellervo Kalleinen ”Continental Breakfast” -taidefestivaalilla Kanuti Gildin salissa.
- 9.II. Suomi-ilta englanniksi Tallinnan nuorille instituutissa, yhteistyössä Tallinnan Nuorten Infokeskuksen kanssa.
- 10.II. Juha Ruusuvuoren kirjan Itämeren merirosvot vironnoksen Läänemere piraadid (kääntäjä Piret Saluri) esittely Tallinnan merimuseossa, yhteistyössä merimuseon kanssa. Paikalla kirjailija Juha Ruusuvuori.
- 15.–17.II. Suomalaisen lastenkulttuurin invaasio Kuressaarella. Lasten valmistamat näyttelyt, Urpo ja Turpo -kirjan vironnoksen Urbo ja Turbo (Hannele Huovi, kääntäjä Mare Ollisaar, kustantamo Varrak) esittelytilaisuudet ja kirjaan perustuvat lastenesitykset kirjastossa ja päiväko-deissa. Suomalaisia lastenelokuvia kirjastossa. Yhteistyössä Kuressaaren päiväkotien ja kirjaston lastenosaston kanssa.
- 18.II. Sibelius-Akatemian musiikkipedagogin Soili Perkiön ja kirjailija Hannele Huovin toiminnallinen koulutusiltapäivä Urpo ja Turpo -kirjan pohjalta musiikkipedagogeille kirjailijaliiton salissa. Paikalla myös kääntäjä Mare Ollisaar.
- 29.II. Mika Waltari -iltapäivä kansalliskirjaston Suomen salissa Suuri illusio-ni -kirjan vironnoksen (kääntäjä Piret Saluri) ilmestymisen ja romaanin Sinuhe egyptiläinen ilmestymisen 60-vuotisjuhlan kunniaksi. Piret Saluri esitteli käännoä, josta katkelmia esitti näyttelijä Maur More. Mika Waltarista esitelmöi Panu Rajala ja ”Sinuhesta” kertoo Waltari-seuran puheenjohtaja Anneli Kalajoki. Video Mika Waltarista.
- 2.I2. Max Jakobsonin trilogiaa ja siinä käsiteltyjä historiallisia tapahtumia sekä omia lukukokemuksiaan ruotivat instituutissa Heidi Hautala, Jaakko Kalela, Jan Kaus ja Erkki Bahovski.
- 2.I2. Tenori Tuomas Katajalan ja urkuri Ulla Krigulin konsertti Nigulisten kirkossa. (Konserttisarja yhteistyössä Eesti Kontsertin kanssa.)
- 3.I2. Tenori Tuomas Katajalan ja urkuri Ulla Krigulin konsertti Pärnun Elisabetin kirkossa.
- 4.I2. Katajala ja Krigul konsertoivat Tartosssa (Jaani kirik).
- 8.I2. Ilta Jean Sibeliuksen 140-vuotissyntymäpäivän kunniaksi Viron teatteri- ja musiikkimuseossa. Maris Kirme luennoi aiheesta Sibelius Virossa, Tiia Järg kertoi Sibelius-tutkija Leo Normetista ja Sibeliuksen sinfonioista Virossa, Sibeliuksen piano- ja viulukappaleita esittivät Mai Ots, Marge Uus ja Lille Randma. Turun Sibelius-museon vironkielisen Sibelius-näyttelyn avajaiset Assauwen tornissa.
- 9.I2. Vesa Tapio Valon luento ”Veitsenterällä – suullinen ja kirjallinen sana Suomalaisessa teatterissa” kirjallisuusfoorumissa ”Paabeli Raamatukogu” Viron kansalliskirjastossa.
- 16.–17.I2. Mezzosopraano Ulla Sippola ja pianisti Tero Valtonen esiintyivät Tallinnan Ruotsalaisessa Mikaelin kirkossa ja Tarton Raatihuoneessa.

Tartto

- 13.8. Murrepäivä Kodaveressä. Lauri Kettusen kodavereläisen informantin Kiissa-Kaelu Annan muistolaatan paljastustilaisuus. Muistolaatan kustansivat Emakeele Selts ja Suomen Viron-instituutti.
- 31.8. Kansanmusiikki-iltojen sarjassa esiintyi Sibelius-Akatemian harmonikka-opettaja Jari Komulainen (kaksirivinen haitari, harmonikka, huuliharppu), suomalaisia kansantansseja opetti Juha-Matti Aronen. Yhteistyössä Triin Nutin kanssa.
- 7.10. Soome. 1000 kysimust ja vastust -teoksen esittely Tarton yliopiston kirjastossa. Tietokilpailu.
- 10.10. Aleksis Kiven päivän luennolla Forselius-lukiossa esiintyvät Jaana Vasama ja jouhikkomestari Rauno Nieminen.
- 10.10. Aapisseminaari luokanopettajille (Mervi Wäre). Aapisnäyttelyn avajaiset Tarton yliopiston kirjastossa.
- 12.10. Jouhikko-luento ERMissä (Rauno Nieminen).
- 14.10. Aleksis Kiven päivä Tallinnassa Lilleküla Gümnaasiumissa.
- 14.10. Heimokonsertissa Tartossa esiintyvät mm. Heikki Laitinen ja Rauno Nieminen Sibelius-Akatemiasta. Lisäksi Helsingin yliopiston suomen kielen laitoksen johtaja Lea Laitinen tapasi viron kielen edustajia (Heinike Heinsoo, Margit Kuusk; Ago Künnap, Jüri Valge).
- 25.–29.10. Suomen kielen opettajien koulutuspäivät Helsingissä.
- 10.11. Aino Thauvon-Suitsin kirjan *Minu mälestuste Eino Leino – kannatav inimene ja Kultuurisild üle Soome lahe*. Soome ja Eesti akadeemilised ja kultuurisuhted 1918–1944 esittely Tarton Kirjallisuuden talon kryptassa. (Rutt Hinrikus, Mari Maasik, Ene Kaaber, Ene-Asu Óunas, Sander Liivak; Sirje Olesk, Helena Sepp).
- 11.11. Leealaura Leskelä Selkokeskuksesta esiintyi Viron kehitysvammaisten tukijärjestön (Eesti Vaimupuudega Inimeste Tugiliit) iseenese esindamise (self advocates) ja selkokielen konferenssissa.
- 11.11. Kitarafestivaalin Fiesta la Guitarra konsertti yliopiston juhlasalissa Duo Rody van Gemert & Mikko Ikäheimo.
- 26.–27.11. Suomenopettajien XXV täydennyskoulutusseminaari Tartossa. Aiheena suomen kielen alueellinen ja sosiaalinen vaihtelu. (Aila Mielikäinen, Jouko Koivisto, Kaija Kuiri, Jaakko Junttila, Hanna Lappalainen, Vesa Jarva).
- 27.11. Kauneimmat joululaulut Paavalin kirkossa. (Pastori Tuomas Palola).
- 3.–11.12. Itsenäisyysviikko SOOME88. Pääjuhla sunnuntaina 4.12. yliopiston juhlasalissa (juhlapuhe suurlähettiläs Jaakko Kalela; tervehdykset rehtori Jaak Aaviksoo, apulaiskaupunginjohtaja Georg Aher, kunniakonsuli Toivo Kabanen, suomenpoikien esimies Evald Mäepalu).
- 5.–9.12. Suomalaisen ruoan viikko Ingeri Majassa ja Shakespeare-kahvilassa
- 6.12. Tarton Katolisen koulun Suomi-päivä, luokat 1–4 ja luokat 5–9.

- 6.12. Klo 14 ja klo 16 Raatihuoneen kellot soittivat Finlandian.
6.12. Suomenpoikien itsenäisyyspäivän tapaaminen.
- 6.12. Kauneimmat virolaiset ja suomalaiset joululaulut Maarjan seurakunnassa yhteistyössä urkuri Elke Untin kanssa.
- 11.12. Tartonmaan kansojen Suomi-päivä instituutissa. (Elle Mets). Yhteistyössä Tarton maakunnan kansankulttuurin keskusseuran kanssa.
- 17.12. Ulla Sippolan joulukonsertti Tarton raatihuoneessa.

Toimintavuoden 2005 elokuvatoiminta

Syyskaudella 2004 tehtiin Tallinnassa päätös elokuvatoiminnan siirtämisestä Kinomajasta elokuvateatteriin Sõprus, jonka kanssa käynnistetyn projektin kohdeyleisönä ovat lapset ja nuoret. Samaa sarjaa jatkoi kevätkaudella 2005 yhteistyösarja ”Kirjallisuus elokuvissa” (”Kirjandus Kinos”), jonka puitteissa nähtiin elokuvateatterissa Sõprus mm. ensimmäinen suomalainen täyspitkä animaatioelokuva vuodelta 1979, Riitta Nelimarkan Seitsemän veljestä. Syyskaudella 2005 oli keskeisin elokuvatapaus Liisa Helmisen ohjaaman lastenelokuvan Pelikaanimies ensi-ilta (elokuva tuli ohjelmistoon Sõprus-elokuvateatteriin). Toimintavuoden aikana toimi myös eri puolilla Viroa erilaisten tapahtumien yhteydessä kirjastojen lastenosastoilla elokuvaklubi lapsille. Lasten elokuvaklubissa nähtiin mm. Pikku Kakkosen animaatioelokuvia. Suomen Elokuvasäätiön uuden kulttuurivaihtopolitiikan myötä haetaan Tallinnassa uusia tapoja elokuvayhteistyöhön.

Tallinnan elokuvakalenteri

- 31.1. Kino Sõprus, Kirjandus Kinos -näytäntö: Aleksis Kiven elämä (ohj. Jari Halonen)
- 11.4. Kino Sõprus, Kirjandus Kinos -näytäntö: Juoksuhaudantie (ohj. Veikko Aaltonen)
- 20.4. Viron Kansalliskirjaston salissa Põhjamaade filmiklubi: Populaarimusiikkia Vittulajänkältä (ohj. Reza Bagher)
- 25.4. Kino Sõprus, Kirjandus Kinos -näytäntö: Seitsemän veljestä (ohj. Riitta Nelimarkka)
- 21.10. Kino Sõprus, lastenelokuvan Pelikaanimies ensi-ilta (ohj. Liisa Helminen)

Tartto

Tartossa jatkettiin menestyksellisesti suomalaisen elokuvan Filmiklubia, joka oli osa Tarton yliopiston suomen kielen opiskelijoiden opinto-ohjelmaa. Tarton Filmiklubi toimii Viron kansallismuseon tiloissa. Tartossa kävi lisäksi eläkeläisten suomen kielen kerho suomalaisia elokuvia katsomassa.

- 12.1. Tarton eläkeläisten järjestö Kodukotus kävi instituutissa katsomassa elokuvan Suomisen perhe
- 9.2. Tarton eläkeläisten järjestö Kodukotus elokuvaa katsomassa
- 9.3. Filmiklubi Tartossa: Populäärimusiikkia Vittulajänkältä
- 23.3. Filmiklubi Tartossa: Vares
- 5.4. Suomenpoikien kokouksessa Rukajärventie
- 6.4. Filmiklubi Tartossa: Juoksuhaudantie
- 20.4. Filmiklubi Tartossa: Lapsia ja aikuisia
- 4.5. Filmiklubi Tartossa: instituutti tukee Viron kansallismuseon 2. kansainvälisiä visuaalisen kulttuurin päiviä, Wordfilm-festivaalia. Suomalaisvieraina Jouko Aaltonen ja Valokuvataiteen museosta Leena Saraste.
- 21.9. Filmiklubi ERMissä: Paha maa
- 5.10. Filmiklubi ERMissä: Pelikaanimies
- 19.10. Filmiklubi ERMissä: Keisarikunta
- 2.11. Filmiklubi ERMissä: Ystäväni Henry
- 16.11. Filmiklubi ERMissä: Onnen Varjot
- 7.12. Filmiklubi ERMissä: Kukkia ja sidontaa

Toimintavuoden näyttelytoiminta

Tallinnan näyttelykalenteri 2005

- 8.12.04–8.4.05 Viivi ja Wagner – Naine ja siga -sarjakuvanäyttely.
- 3.3.– Ilja Westin maalauksia ja veistoksia Viron kansalliskirjastossa.
- 13.4.–11.5. Hannu Kaupin maalauksia instituutissa.
- 12.5.– Kalevala Koru -näyttely (koruja ja julisteita) instituutissa ja Café Anglaissssa.
- 16.6.–13.9. Pirkko Hacklin ja Ritva Leinonen, Jäljed ja tähendused I instituutissa.
- 19.6.–2.7. Pirkko Hacklin ja Ritva Leinonen, Jäljed ja tähendused II Café Anglaiss'ssa.
- 1.9.–3.10. Suomalaisia aapisia -näyttelyn avajaiset Tallinnassa, Tallinna Akadeemiline raamatukogu.
- 14.9.–14.10. Virpi Talvitien kuvitusnäyttely Naabri Liisa ja teised pildid instituutissa.
- 10.10.–6.11. Kalevala Koru -näyttely Tallinnassa, Tallinna Akadeemiline raamatukogu.
- 18.10.–27.11. Jukka Lemmetyn kuvitusnäyttely Urbo ja Turbo 1987–2003, Jänes ja vang 2005.
- 29.11.05–27.2.06 Annastiina Syväjärven kuvitusnäyttely Murtud tiivaga ei saa lennata

- 8.12.– Jean Sibelius 140 – näyttely Teatteri- ja musiikkimuseon Assauwen tornissa.

Tarton näyttelykalenteri 2005

- 10.–31.1 Jyväskyläläisen Markku Könkkölän kiertonäyttely Tämän kylän kuvat Tarton Kuvakäytävässä osana tARTu-taidekuuta.
- 3.–23.2. Paavo Pyhtilän skannomontaasien näyttely Raahen randadelt Tartossa.
- 3.3.–22.4. Pohjoismaiden ja Suomen karttoja 17. ja 18. vuosisadoilta -kiertonäyttely Tartossa yhteistyössä Eero ja Erkki Fredriksonin säätiön kanssa.
- 25.4.–31.5. Pibo on popp! Suomen parhaat pipot 2004.
- 2.6.–17.6. Valokuvanäyttely Karjalaisia kansallispukuja yhteistyössä Karjalan Liiton kanssa; virolais-suomalaisten tanssipitojen oheistapah-tuma).
- 1.7.–30.9. Kuvakäytävässä ”Granökeskus Alvar Aalto Villa Tammekann Tartus” yhteistyössä Turun yliopistosäätiön kanssa.
- 25.8.–2.10. Viron Kansallismuseossa Kalevala Koru -näyttely.
- 3.10.–4.11. Kuvakäytävässä Pirkko Hacklinin näyttely Jälkiä ja merkityksiä.
- 10.10.– Aapisnäyttely Tarton yliopiston kirjastossa.
- 7.11.–30.11. Kuvakäytävässä Virpi Talvitien kirjakuvitukset Naapurin Liisa ja muita kuvituksia.
Palamusen koulumuseossa Sampsu Laurilan aapisnäyttely.
- 7.12.–31.01 Kuvakäytävässä Oodet Oksan Lappi-kuvia.

Kiertävät näyttelyt

Suomen Viron-instituutin Tarton toimipisteen organisoimana kiersi toimintavuoden aikana eri puolilla Viroa toistakymmentä erilaista näyttelyä. Näyttelyiden avaamisen yhteydessä järjestettiin yleensä myös avajaiset, joissa paikalla olivat mahdollisuuksien mukaan myös taiteilija ja instituutin henkilökuntaa.

Kevätkauden kiertävät näyttelyt

Valokuvanäyttelyt: Markku Rönkkölä, Tämän kylän kuvia (Selle küla pildid); Mika Kauraharju, Yön valo (Öövalgus); Anne Rantanen, Naisen kuva (Naise pilt); Jorma Rautapää, Purjeiden lumous (Purjede ilu); Timo Santala, Matkakuvia maalta (Reisipildid maalt); Juha Leppänen, This Time – See aeg; Mika Turkia, Poron elämää (Põdra elu); Philippe Guessaiz, Kari Palsila ja Gary Wornell, Blink Finland; Mart Trummal, 2x2 päivää Helsingissä (2x2 päeva Helsingis); Mart Trummal, Kuvia Lapista (Lapimaa fotod); Janika Kronberg, Muistoja omasta

saaresta (Mälestusi oma saarest); Raine A. Sahrman, Luonnon värit (Looduse värvid). Kirjallisuusnäyttelyt: Muuminäyttely, sarjakuvanäyttely Viivi ja Wagner – Nainen ja sika; Rudolf Koivu- palkitut kirjat; Kirjailijakuvia I ja II. Muut näyttelyt: Eero ja Erkki Fredriksonin säätiö, Pohjoismaiden ja Suomen karttoja 1800–1900-luvuilta (Põhjamaade ja Soome kaarte 17. ja 18. sajandist; Lahden Ammattikorkeakoulun Taideinstituutin grafiikkanäyttely Lähellä ja kaukana – arkipäivän mytologiaa (Lähedal ja kaugel – argipäeva mütoloogia); Suomen Aids-tukikeskuksen julistenäyttely ÄLÄ JÄTÄ IHMISTÄ (Ära jäta inimest); Ani Liffänderin mattonäyttely; Urmas Nemvaltsin karkatyirit; Kaj Stenvallin ankat.

Kiertonäyttelyt olivat esillä toimintavuotena seuraavissa paikoissa:

TÜ Narva Kolledž , Lilli Rahvamaja, Karksi-Nuia Rahvamaja, Tõrva Kirik-Kammersaal, Tori Rahvamaja, Äksi Muuseum, Tamsalu Kultuurimaja, Põlva Keskraamatukogu, Lohkva Raamatukogu, Jäneda Muuseum, Puhja Seltsimaja, Kihnu Rahvamaja, Oisu Raamatukogu, Vastse-Kuuste Raamatukogu, Kõrveküla Raamatukogu, Võrumaa Keskraamatukogu, Konguta Rahvamaja, Nõmme Gümnaasium, Keila Koolituskeskus, Keila Kultuurikeskus, Keila Raamatukogu, Pärnu Keskraamatukogu, Järvamaa Keskraamatukogu, ART Café (Rakvere), Lääne-Virumaa keskraamatukogu, Märjamaa Raamatukogu, Rapla Raamatukogu, Elva Huviala- ja Kultuurikeskus, Haapsalu Kuursaal, Saaremaa Spa Hotell Rüütli, Kareda valla Raamatukogu, Kohila Koolituskeskus, Tilsa Raamatukogu, Kuressaare Kultuurikeskus, Kuressaare Linnateater, Iisaku Muuseum, Värskä Raamatukogu, Tallinna Lilleküla Gümnaasium, Taikse Raamatukogu, Hiiumaa Muuseum (2), Varbola Lasteaed Muumi, Türi TMK Raamatukogu, Keila Kultuurikeskus, Jõgeva Raamatukogu, Tartu Katolik Kool.